

Tjänsteskrivelse

2018-10-17

Social- och omsorgskontoret

STORSTHLM

Box 38145

100 64 Stockholm

Rekommendation från STORSTHLM – Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län. 14/0057-116

Dnr: ÄON 18/057 KS 18/260

Sammanfattning av ärendet

Styrelsen för STORSTHLM (tidigare KSL) har i en remiss sänt ut en rekommendation till kommunerna i länet om att anta överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län. Ett förslag till länsöverenskommelse togs fram av en arbetsgrupp 2016 på uppdrag av styrelsen för KSL och var ute på remiss i kommunerna i juni 2017. Kommunernas synpunkter har nu inarbetats i ett nytt förslag och STORSTHLM har beslutat att de kommuner som önskar nu kan teckna en överenskommelse som börjar gälla 1 juli 2019.

STORSTHLM önskar besked om kommunernas ställningstagande senast 31 december 2018 genom att skicka protokollsutdrag. Ett beslut om antagande av överenskommelsen är att likställas med ett undertecknade.

Social- och omsorgskontoret har tagit ställning till den nu aktuella överenskommelsen och gör bedömningen att de oklarheter vi redogjorde för i vårt yttrande 2017 kvarstår. Då Södertäljes behov av en sådan överenskommelse inte har förändrats bör Södertälje kommun i dagsläget inte ansluta sig. Samberedning i ärendet har skett med kommunstyrelsen kontor och förvaltningen föreslår att Äldreomsorgsnämnden och Kommunstyrelsen beslutar att Södertälje kommun inte ansluter sig till överenskommelsen om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län.

Beslutsunderlag

Social- och omsorgskontorets tjänsteskrivelse daterad 2018-10-17

Remiss Storstockholm daterad 2018-05-10

Social- och omsorgskontorets yttrande över KSL remiss daterad 2017-07-28

Ärendet

Bakgrund

Styrelsen för Storstockholm har sänt ut en remiss i form av en rekommendation till kommunerna i länet om att underteckna överenskommelsen om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län. Ett förslag till överenskommelse har tagits fram av en arbetsgrupp i länet som var ute på remiss i kommunerna i juni 2017. Överenskommelsen har reviderats efter kommunernas synpunkter och Styrelsen för Storstockholm har beslutat att de kommuner som önskar kan nu teckna en överenskommelse och övriga kommuner ska ges möjlighet att kunna ansluta till vid senare tillfälle.

Överenskommelsens innehåll

Överenskommelsen innebär ett förändrat ansvarsförhållande mellan kommuner i de fall enskilda ansöker om plats i särskilt boende i en annan kommun 2a kap. 8§ i Sol. Ansvarsförhållandet enligt socialtjänstlagen innebär att den kommun som tar mot en ansökan från en enskild i en annan kommun utreder, fattar beslut och ansvarar för insatsen på samma sätt som om personen vore bosatt i kommunen. Överenskommelsen innebär att den enskilde ska göra ansökan i utflyttningkommunen som då fattar beslut, ansvarar för insatsen samt behåller ett långsiktigt ansvar för både kostnader och myndighetsutövning. Inflyttningkommunen ansvarar sedan för att förmedla plats på samma villkor som om den vore kommuninvånare, och begär sedan ersättning från utflyttningkommunen.

Sammanfattning av Södertäljes tidigare yttrande över förslaget

I Södertäljes yttrande september 2017 gjordes följande bedömning:

”Södertäljes bedömning är att det i nuläget under nuvarande förutsättningar inte finns ett behov av en sådan överenskommelse. Södertälje anser att dagens samverkan, där kommunerna är varandra behjälpliga med utredningar fungerar väl. Men för att kunna ta ställning till behovet på längre sikt för en gemensam överenskommelse om ändrat betalningsansvar krävs ett bredare underlag från KSL som beskriver på vilket sätt en överenskommelse bedöms öka eller minska efterfrågan och därmed bidra till att öka utbyggnaden av boenden i länet eller underlätta för äldre flyttning. Saknas även underlag för att bedöma om detta skulle vara till fördel för den enskilde. Den föreslagna ansvarsfördelningen tar inte hänsyn till att den enskilde exempelvis vill få sitt behov prövat i den kommunen dit man önskar flytta. Det föreslagna tillvägagångssättet där utflyttningkommunen ska informera den enskilde att hen bör vara fortsatt folkbokförd i utflyttningkommunen är även problematiskt då det innebär att kommunen då uppmanar en enskild att frånga 15 § i folkbokföringslagen FOL om att den som bor på ett äldreboende som huvudregel ska vara folkbokförd där.”

Förvaltningens nuvarande bedömning

Social- och omsorgskontoret har tagit ställning till den nu aktuella överenskommelsen och gör bedömningen att de oklarheter vi redogjorde för i vårt yttrande 2017 kvarstår. Kontorets bedömning är därmed att det inte finns något behov av en sådan överenskommelse och Södertälje kommun bör därmed inte ta beslut om undertecknande.

I dagsläget är det endast ett fåtal personer som flyttat in till särskilt boende i Södertälje från andra kommuner i länet med stöd av 2a kap 8 § SoL. Om Södertäljes behov och förutsättningar förändras framöver bör kommunen ta nytt beslut om anslutning.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Ärendet innebär i nuläget inga ekonomiska konsekvenser.

Kontorets förslag till beslut i äldreomsorgsnämnden:

Att rekommendera kommunstyrelsen att besluta om att Södertälje kommun inte ska ansluta till överenskommelsen om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende i Stockholms län.

Kontorets förslag till beslut i kommunstyrelsen:

Att Södertälje kommun inte ansluter sig till överenskommelsen om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende i Stockholms län.

Lenita Granlund

Socialdirektör

Rickard Sundbom

Stadsdirektör

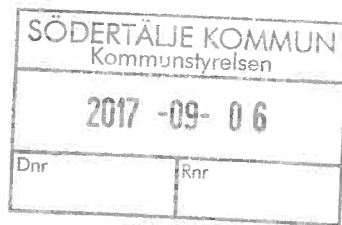
Utredare: Therese Bladh
Staben
Telefon (direkt): 08-52301766
E-post: therese.bladh@sodertalje.se

Beslutet skickas till

Akten

Kommunstyrelsen

Storsthlm

KS 20170929

Tjänsteskrivelse

2017-07-28

Social- och omsorgskontoret

Kommunförbundet Stockholms län

Box 38145

100 64 Stockholm

"Förslag till överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län". KSL 14/0057-70

Dnr: ÄON 17/027

Sammanfattning av ärendet

Styrelsen för kommunerna i Stockholms län (KSL) har sänt ut en remiss gällande förslag till ny länsöverenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende i Stockholms län. Överenskommelsen föreslås träda i kraft den 1 januari 2018. KSL önskar få svar senast 31 augusti 2017.

Förslaget innebär ett förändrat ansvarsförhållande mellan kommunerna i de fall då en enskild söker enligt 2a kap. 8§ om plats i särskilt boende i en annan kommun. Enligt lagstiftningen är det den kommun dit den enskilde önskar flytta (inflyttningskommunen) som tar emot en ansökan, fattar beslut och ansvarar för insatsen på samma sätt som om personen vore bosatt i kommunen. Förslaget till överenskommelse innebär ett avsteg från ansvarsfördelningen i SoL. Det innebär att den enskilde istället ska göra ansökan i den nuvarande bosättningskommun (utflyttningskommunen) som fattar beslut, ansvarar för insatsen samt behåller ett långsiktigt ansvar för både kostnader och myndighetsutövning så länge den enskilde har behov av insatsen.

Enligt KSL är syftet med överenskommelsen att underlätta för äldre att flytta inom länet, minska den ekonomiska risken för kommunerna att starta nya boenden, öka mångfalden av boenden i länet, samt minska konkurrensen mellan kommunerna om platsbrist uppstår.

I remissen ombeds kommunerna ta ställning till behovet av en överenskommelse gällande flytt till särskilt boende mellan kommunerna, samt ta ställning till det aktuella förslaget om bibehållet kostnadsansvar. I remissen uppmanas kommunerna att även kommentera den egna kommunens behov och strategi för utbyggnad av särskilt boende.

Kontorets bedömning är att det i nuläget under nuvarande förutsättningar inte finns ett behov av en sådan överenskommelse. Södertälje anser att dagens samverkan, där kommunerna är varandra behjälpliga med utredningar fungerar väl.

Kontoret har utformat ett förslag till yttrande som svar på KSL:s frågeställningar och föreslår nämnden och kommunstyrelsen att godkänna yttrandet som svar till KSL.

Beslutsunderlag

Social- och Omsorgskontorets tjänsteskrivelse daterad 2017-07-28

Social- och omsorgskontorets yttrande daterad 2017-07-28

Remiss KSL daterad 2017-05-10

Ärendet

Bakgrund

1998 infördes en paragraf (2a kap. 8§) i Socialtjänstlagen som ger den enskilde rätten att ansöka om plats i särskilt boende i en annan kommun. Enligt lagstiftningen innebär det att den kommun som tar mot en ansökan från en enskild i en annan kommun utreder, fattar beslut och ansvarar för insatsen på samma sätt som om personen vore bosatt i kommunen.

Förslaget till överenskommelse innebär ett avsteg från gällande lagstiftning. Det innebär att den enskilde ska göra ansökan i utflyttningsskommunen som då fattar beslut, ansvarar för insatsen samt behåller ett långsiktigt ansvar för både kostnader och myndighetsutövning.

Inflyttningsskommunen ansvarar sedan för att förmedla plats på samma villkor som om den vore kommuninvånare, och begär sedan ersättning från utflyttningsskommunen för kostnaden för platsen i enlighet med inflyttningsskommunens ersättningsmodell.

Överenskommelsen innebär att kommunerna förbinder sig att verka för att flyttning sker enligt överenskommelsen men den enskilde ska alltid informeras om båda sökvägarna, d.v.s. enligt gällande lagstiftning eller i enlighet med överenskommelsen.

Utöver ett förändrat kostnadsansvar förbinder sig kommunerna genom överenskommelsen att avstå från att begära överflyttning av ansvaret från utflyttningsskommun till inflyttningsskommun enligt 2a kap 10§ SoL så länge den enskilde har behov av insatsen.

En liknande länsöverenskommelse om reglerat kostnadsansvar fanns mellan 2002 och 2014, men upphörde då överenskommelsen inte fungerade som det var tänkt. Södertälje Kommun var en av de kommuner som var drivande till att den tidigare överenskommelsen upphörde.

Södertäljes erfarenhet av förra överenskommelsen var att det innebar ett merarbete för biståndshandläggarna då det blev långa resvägar för uppföljningar och för den enskilde innebar detta ibland en stor otydlighet och förvirring gällande vilken kommun som hade ansvar för hans ärende.

Överenskommelsens omfattning och innehåll

Målgruppen för överenskommelsen är äldre personer som bor i en kommun i länet och vill ansöka om plats i särskilt boende med heldygnsomsorg i en annan av länets kommuner.

Detta innebär att överenskommelsen endast omfattar äldre i länet som har omfattande vårdbehov.

Enligt förslaget till överenskommelse innefattas endast platser som inflyttningsskommunen har i egen regi eller de platser som har upphandlats genom LOU eller LOV. Om en kommun får privata boenden etablerade i kommunen där kommunen ej har upphandlat några platser eller tecknat något avtal, kommer dessa platser inte heller vara öppna för de äldre som vill flytta enligt överenskommelsen.

Hur ser det ut i Södertälje?

De tre senaste åren 2015-2017 har endast 7 personer flyttat in till särskilt boende i Södertälje från andra kommuner i länet med stöd av 2a kap 8 § Sol. När det gäller hur många ansökningar till särskilt boende enligt 2a kap. 8 Sol som Södertälje tagit emot från personer i andra kommuner finns inga exakta uppgifter då deras ansökan registreras på samma sätt som om personen vore bosatt i Södertälje. Det samma gäller antal personer som flyttat från Södertälje till andra kommuner. Dessa personer söker i dagsläget direkt till den aktuella kommunen.

Kontorets bedömning

Kontorets bedömning är att det i nuläget under nuvarande förutsättningar inte finns ett behov av en sådan överenskommelse. Södertälje anser att dagens samverkan, där kommunerna är varandra behjälpliga med utredningar fungerar väl.

Men för att kunna ta ställning till behovet på längre sikt för en gemensam överenskommelse om ändrat betalningsansvar krävs ett bredare underlag från KSL som beskriver på vilket sätt en överenskommelse bedöms öka eller minska efterfrågan. Av underlaget framgår inte på vilket sätt KSL bedömer att en överenskommelse om ändrat betalningsansvar skulle bidra till att öka utbyggnaden av boenden i länet eller underlätta för äldre flyttning.

Då detta i första hand är en överenskommelse som ska reglera kostnadsansvaret mellan kommunerna saknas framförallt underlag för att bedöma om detta skulle vara till fördel för den enskilde. Kontorets bedömning är att det utifrån hur det nuvarande förslaget är utformat istället skulle begränsa den enskildes valfrihet då det finnas en mängd individuella orsaker till varför en enskild vill söka boende i en annan kommun. Den föreslagna ansvarsfördelningen tar inte hänsyn till att den enskilde exempelvis vill få sitt behov prövat i den kommunen dit man önskar flytta.

Det föreslagna tillvägagångssättet där utflyttningskommunen ska informera den enskilde att hen bör vara fortsatt folkbokförd i utflyttningskommunen är även problematiskt då det innebär att kommunen då uppmanar en enskild att frågå [15 § i folkbokföringslagen FOL](#) om att den som bor på ett äldreboende som huvudregel ska vara folkbokförd där.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Ärendet innebär i nuläget inga ekonomiska konsekvenser

Kontorets förslag till äldreomsorgsnämnden/kommunstyrelsen:

Att nämnden och kommunstyrelsen godkänner kontorets förslag till yttrande gällande överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län.

Lenita Granlund

Socialdirektör

Therese Bladh

Utredare

Handläggare: Therese

Bladh

Staben

Telefon (direkt): 08-52301766

E-post: therese.bladh@sodertalje.se

Beslutet skickas till

Akten

Kommunförbundet Stockholms län

Yttrande remiss
2017-07-28
Social- och omsorgskontoret

Kommunförbundet Stockholms län
Box 38145
100 64 Stockholm

Förslag till yttrande - Förslag till överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län. KSL 14/0057-70

Södertälje kommuns svar på remissens frågeställningar:

- 1. Är er kommun principiellt intresserad av/ser behov av en överenskommelse mellan kommunerna avseende flytt till särskilt boende i annan kommun? Ja nej? Motivera gärna svaret*

Södertäljes bedömning är att det i nuläget under nuvarande förutsättningar inte finns ett behov av en sådan överenskommelse. Nedan följer en beskrivning av de argument/aspekter som ligger till grund för Södertäljes bedömning av förslaget.

Begränsar den enskildes rätt

Då detta i första hand är en överenskommelse som ska reglera kostnadsansvaret mellan kommunerna saknas underlag gällande i vilket utsträckning detta skulle vara till fördel för den enskilde.

En aspekt som förslaget ej har tagit hänsyn till är att den enskildes orsak till att vilja söka boende i en annan kommun även kan handla om att få ansökan om särskilt boende prövad i den kommun dit man önskar flytta. Då den enskilde kommer att hänvisas till den nuvarande bosättningskommunen för att få sitt behov prövat istället för att söka direkt till den aktuella kommunen innebär det att rätten att ansöka om boende i en annan kommun enligt 2 a kap. 8 § SoL rent faktiskt begränsas.

Statsbidrag och folkbokföring

I förslaget anges under beskrivning av processen att i informationen till den sökande ska det kommuniceras att den sökande bör vara fortsatt folkbokförd i utflyttningkommunen. ”På detta sätt kommer utflyttningkommunen som har det fortsatta ansvaret för den enskilde fortsätta att uppbära skatt och statsbidrag”. Förslaget innebär dock att överenskommelsen ska gälla oavsett folkbokföring, då utflyttningkommunen endast kan uppmana/rekommendera den enskilde att vara fortsatt folkbokförd i utflyttningkommunen.

Då det är svårt att förutsäga i vilket utsträckning personer kommer vilja folkbokföra sig i inflyttningskommunen, kan överenskommelsen innebära att utflyttningskommunen får stå för kostnaden men förlorar ersättning i form av bidrag enligt utjämningsystemet, då den äldre inte längre utgör en del av kommunens befolkningsunderlag.

Sedan 1 januari 2016 gäller enligt 15 § i folkbokföringslagen FOL att den som bor på ett äldreboende som huvudregel ska vara folkbokförd där. Det föreslagna tillvägagångssättet där utflyttningskommunen ska informera den enskilde att hen bör vara fortsatt folkbokförd i utflyttningskommunen är därmed problematiskt då det innebär att kommunen då uppmanar en enskild att frångå grundregeln i folkbokföringslagen.

Ökade kostnader för handläggning och problematisk uppföljning

Enligt det föreslagna förfarandet ska utflyttningskommunen och inflyttningskommunen teckna ett individavtal när brukaren tackat ja till erbjuden plats. Av förslaget framgår inte hur formerna för dessa individavtal ska se ut, men att administrera dessa avtal kommer kräva ökade resurser. Södertäljes erfarenhet av förra överenskommelsen var att det innebar ett merarbete för biståndshandläggarna då det blev långa resvägar för uppföljning och hanteringen av överenskommelsen krävde mycket administration. För den enskilde innebar överenskommelsen ofta en stor otydlighet och förvirring gällande vilken kommun som hade ansvar för hens ärende.

Långa avstånd, ökad administration och eventuella oklarheter kommuner emellan är faktorer som även försvårar för en bra uppföljning av insatsen. Dessa utmaningar finns redan idag när kommuner har externa placeringar och många kommuner försöker därför sträva efter färre externa placeringar. Då utflyttningskommunen inte har något ansvar över inflyttningskommunens kvalitetsarbete kommer den enskilde inte heller att omfattas av utflyttningskommunens lokala värdighetsgarantier för vård och omsorgsboende. Detta är information som bör framgå till den enskilde.

Södertäljes erfarenhet är att dagens samverkan där kommuner är varandra behjälpliga med utredningar fungerar väl i dagsläget

Svårighet i planering?

Södertälje kommuns bedömning är att en överenskommelse om ändrat betalningsansvar även skulle innebära svårigheter i den strategiska boendeplaneringen då det är svårt att förutsäga efterfrågan. För att kunna ta ställning till behovet på längre sikt för en gemensam överenskommelse krävs ett bredare underlag som beskriver hur behovet och omfattningen av flyttningen till särskilda boenden mellan kommunerna bedöms se ut framöver.

De tre senaste åren 2015-2017 har endast 7 personer flyttat in till särskilt boende i Södertälje från andra kommuner i länet med stöd av 2a kap 8 § Sol.

2. Är det nya bifogade förslaget till överenskommelse relevant för er kommun?

Se ovan svar.

I likhet med Södertäljes tidigare remissvar ser vi i nuläget inget behov av en sådan överenskommelse men det saknas tillräckligt underlag för att bedöma om ett framtida behov av en sådan överenskommelse kan uppstå.

3. Har ni andra synpunkter eller förslag rörande samverkan om särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län?

Södertälje anser att dagens samverkan, där kommunerna är varandra behjälpliga med utredningar fungerar väl.

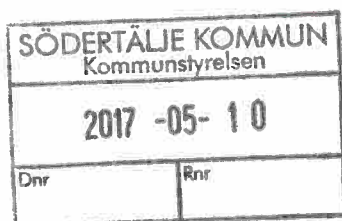
Södertäljes planering för utbyggnad av SÄBO:

Södertälje kommun har för närvarande 470 platser i vård och omsorgsboende fördelat på 9 olika boenden varav ett drivs i privat regi.

I juli 2018 startar kommunen även ett nytt boende med 54 platser för att möta upp behovet av platser de kommande åren.

Enligt den preliminära bedömningen i boendeplan 2018-2020 kommer det beräknade behovet av en utökning av platser uppstå först efter 2021. Kommunen planerar preliminärt utbyggnad av nytt vård och omsorgsboende 2023, för att kunna möta behoven kommande åren.

Utöver kommunens egna platser i vård och omsorgsboenden finns i dagsläget fyra externa leverantörer som har för avsikt att starta egna boenden inom kommun, varav ett boende kommer starta redan till hösten.

Förslag till överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län

KSL:s styrelse beslutade den 25 februari 2016 att uppdra till KSL:s kansli att redovisa hur en överenskommelse gällande äldres flyttning till särskilt boende (SÄBO) mellan kommunerna skulle kunna utformas. Syftet ska vara att kommunerna kan köpa platser av varandra och den placerande kommunen behåller ett långsiktigt betalningsansvar. Detta som en del i att kunna klara den utbyggnad av särskilt boende som behövs och därmed också öka valfriheten för de äldre.

En arbetsgrupp med representation från KSL, Solna, Stockholm, Vallentuna, Botkyrka och Nacka har med hjälp av en konsult som anlits av KSL tagit fram ett förslag till en överenskommelse.

KSL:s styrelse skickar nu ut förslaget till överenskommelse på remiss till kommunstyrelserna i alla länets kommuner. I slutet av dokumentet finns några frågor som vi vill att ni besvarar i remissvaret.

Bakgrund

Tidigare fanns en liknande överenskommelse i länet om bibehållet ansvar för ursprungskommunen vid flytt till särskilt boende i annan kommun. Överenskommelsen upphörde att gälla i samtliga kommuner i länet vid årsskiftet 2013/2014.

Antalet äldre personer i Stockholmsregionen ökar, och därmed ökar behoven av särskilt boende. 2016 bodde nästan 16 000 personer över 65 år på särskilt boende i Stockholms län. År 2015 var det närmare 400 personer som sökte plats på ett särskilt boende med heldygnsvård från en kommun i länet till en annan av länets kommuner. Det är svårt för kommunerna att planera för och budgetera. Detta gör att det finns ett behov av en utökad samverkan mellan kommunerna i denna fråga.

Innehåll och målgrupp

Målgruppen för överenskommelsen är personer som bor i en kommun i länet (i ordinärt boende eller i särskilt boende) och vill ansöka om plats i särskilt boende i en annan av länets kommuner.

Socialtjänstlagen ger den enskilde rätt att ansöka om särskilt boende till annan kommun enligt 2a kap. 8 § SoL. Det innebär att den kommun som får ansökan utreder, fattar beslut och ansvarar för insatsen.

Den föreslagna nya överenskommelsen innebär ett avsteg från ansvarsfördelningen enligt SoL. Den skulle innebära att utflyttningsskommunen fattar biståndsbeslut, samt behåller ett långsiktigt ansvar både för kostnad och myndighetsutövning så länge den enskilde har behov av insatsen.

Inflyttningsskommunen förmedlar sedan plats på samma villkor som om den sökande var kommuninvånare, dvs platser som förmedlas till sökande från utflyttningsskommunen är de som drivs i inflyttningsskommunens egen regi eller som

inflyttningskommunen upphandlat enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) eller lagen om offentlig upphandling (LOU).

Idag finns en möjlighet att begära överflyttning av ansvaret enligt socialtjänstlagen (2 kap. 10 a §) från utflyttningskommunen till inflyttningskommunen om den enskilde till exempel väljer att folkbokföra sig i den nya inflyttningskommunen. Med denna överenskommelse skulle denna möjlighet avtalas bort.

Frågor att besvara

Needan följer de frågor som vi ber er besvara i denna remiss:

- Är er kommun principiellt intresserad av/ser behov av en överenskommelse mellan kommunerna avseende flytt till särskilt boende i annan kommun?
JA/NEJ

Motivera gärna svaret

- KSL:s kansli har med stöd av en arbetsgrupp tagit fram bifogade förslag till överenskommelse. Är överenskommelsen relevant för er kommun? Har ni förslag till ändringar eller tillägg i någon/några av överenskommelsens paragrafer?
- Har ni andra synpunkter/förslag rörande samverkan om särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län?

För det fortsatta arbetet inom detta område är vi tacksamma om ni tar er tiden att utveckla era svar och gärna kommentera kommunens behov av och strategi för, utbyggnad av SÄBO.

Svarsperiod

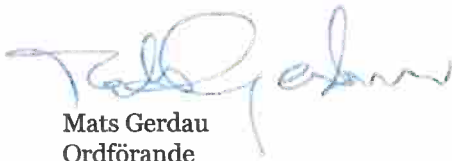
KSL önskar få kommunernas svar senast den 31 augusti 2017 till registrator@ksl.se

Frågor och information

Frågor med anledning av detta besvaras av Anna Nerelius, anna.nerelius@ksl.se

Med vänlig hälsning

KOMMUNFÖRBUNDET STOCKHOLMS LÄN

Mats Gerdau
Ordförande

Madeleine Sjöstrand
Förbundsdirektör

Bilaga

Förslag till överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län

Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län

1. Inledning

1.1 Sammanfattning av överenskommelsen

Personer i behov av särskilt boende med heldygnsomsorg har rätt att ansöka om plats i annan kommun enligt 2a kap. 8 § socialtjänstlagen (SoL). Kommunen dit personen önskar flytta utreder ansökan och fattar beslut.

Denna överenskommelse innebär ett avsteg från SoL. När en person ansöker om plats i annan kommun i länet, fattar utflyttningskommunen beslut och behåller ansvaret så länge den enskilde behöver insatsen. Kommunerna förbinder sig att, vid flyttning enligt överenskommelsen, inte begära överflyttning av ansvaret från utflyttningskommunen till inflyttningskommunen enligt 2a kap 10 § SoL.

De personer som söker plats i särskilt boende med heldygnsomsorg i annan kommun i länet ska informeras om båda sökvägarna, men kommunerna ska verka för att flyttningar sker enligt överenskommelsen. Den enskilde erbjuds samma kvalitet i handläggning och insats vid ansökan enligt överenskommelsen, som vid en ansökan enligt 2 a kap 8 § SoL.

1.2 Parter

Parter i denna överenskommelse är kommunerna i Stockholms län.

1.3 Målgrupp

Målgruppen är personer som bor i en kommun i länet (i ordinärt boende eller i särskilt boende) och vill ansöka om plats i särskilt boende med heldygnsomsorg i en annan av länets kommuner.

1.4 Bakgrund

Antalet äldre personer i Stockholmsregionen ökar, och därmed ökar behoven av särskilt boende. Närmare 400 personer sökte 2015 plats på särskilt boende med heldygnsomsorg från en kommun i länet till en annan av länets kommuner. Det är svårt för kommunerna att planera för och budgetera. Detta gör att det finns ett behov av en utökad samverkan mellan kommunerna i denna fråga.

1.5 Syfte

Syfte med överenskommelsen är att

- underlätta flyttning mellan kommunerna i Stockholms län för personer i behov av särskilt boende
- kommunerna ska kunna möta behov av boendeplatser
- öka mångfalden av boenden i länet
- bidra till att platserna används rationellt

- minska den ekonomiska risken för kommunerna att starta nya boenden
- minska konkurrensen mellan kommunerna om platsbrist uppstår i regionen
- förenkla för den sökande att ansöka till en annan kommun i länet

1.6 Definitioner

Utflyttningskommun – den kommun där personen är bosatt när hen gör sin ansökan om särskilt boende i annan kommun och är bosatt fram till flytten.

Inflyttningskommun – den kommun dit personen ansöker om att flytta eller har flyttat.

Särskilt boende– boende (enligt 5 kap. 5 § 2 st SoL) som är bemannat dygnet runt, kan också kallas vård- och omsorgsboende.

2. Överenskommelsens grundförutsättningar

Socialtjänstlagen ger den enskilde rätt att ansöka om särskilt boende med heldygnsvård till annan kommun enligt 2a kap. 8 §. Det innebär att den kommun som får ansökan utreder, fattar beslut och ansvarar för insatsen. Denna överenskommelse innebär ett avsteg från ansvarsfördelningen enligt SoL.

Överenskommelsen innebär att utflyttningskommunen fattar biståndsbeslut, samt behåller ett långsiktigt ansvar både för kostnad och myndighetsutövning så länge den enskilde har behov av insatsen.

Kommunerna förbinder sig att avstå från att begära överflyttning av ansvaret från utflyttningskommun till inflyttningskommun enligt 2a kap 10 § SoL så länge den enskilde, som fått beslut enligt överenskommelsen, behöver insatsen. Detta gäller oavsett folkbokföring.

Om överenskommelsen skulle sägas upp av någon part kvarstår ansvaret för individbeslut fattade enligt överenskommelsen så länge den enskilde behöver insatsen.

Kommunerna ska verka för att flyttning sker enligt överenskommelsen.

Anpassningar av kommunernas handlägningsrutiner, riktlinjer, verksamhetssystem samt avtal med leverantörer/boenden kan behöva göras för att överenskommelsen ska fungera på det sätt som avses.

3. Processen

3.1 Ansökan och handläggning

Den enskilde och/eller närstående informeras muntligt och skriftligt om de båda sökvägarna och skälen för överenskommelsen. Om en ansökan görs direkt till inflyttningskommunen hänvisas till utflyttningskommunen enligt överenskommelsen.

I informationen till sökande ingår att den sökande bör vara fortsatt folkbokförd i utflyttningskommunen. Därigenom kommer utflyttningskommunen, som har det fortsatta ansvaret, uppbära skatt och statsbidrag. Överenskommelsen gäller dock oavsett folkbokföring.

När utflyttningskommunen bifallit ansökan tar handläggaren kontakt med inflyttningskommunen och begär plats.

3.2 Förmedlande av plats

När en erbjuden plats har accepterats av den sökande skriver utflyttnings- och inflyttningskommunen ett individavtal. I individavtalet ska framgå kostnad för platsen samt vad som gäller ansvarsfördelning mellan kommunerna.

Inflyttningskommunen förmedlar plats på samma villkor som vid en ansökan till kommunen enligt 2a kap 8 § SoL, dvs på motsvarande sätt som om sökande vore kommuninvånare.

Inflyttningskommunen förmedlar plats enligt sina rutiner. Om inflyttningskommunen tillämpar valfrihet enligt LOV i särskilt boende gäller valfriheten på samma sätt för den enskilde när plats har begärts enligt överenskommelsen.

3.3 Verkställighet

Utflyttningskommunen, som fattat biståndsbeslutet, har ansvar för verkställigheten och rapporterar i förekommande fall ej verkställt beslut till Inspektionen för vård och omsorg, IVO.

Om sökande endast vill ha plats i sökt kommun och erbjudande om plats dröjer meddelas detta i samband med rapportering till IVO. Det medför inte vite i och med att sökande avstår från erbjudande om plats i utflyttningskommunen.

Om sökande behöver plats i särskilt boende omgående och inte kan vänta på ledig plats i sökt kommun erbjuder hemkommunen plats inom den egna kommunen. Sökande kan fortsätta vänta på önskad plats och byta boende när plats erbjuds.

4. Platser i särskilt boende

4.1 Platser som omfattas

Platser som förmedlas till sökande från utflyttningskommunen är de som drivs i inflyttningskommunens egen regi eller som inflyttningskommunen upphandlat enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) eller lagen om offentlig upphandling (LOU). Profilboenden för t ex språk, religion, kultur omfattas av överenskommelsen om de är upphandlade enligt LOV eller LOU eller drivs i egen regi av inflyttningskommunen.

4.2 Platser som inte omfattas

Om ansökan gäller plats på särskilt boende där utflyttningskommunen har LOV-platser i särskilt boende i den önskade inflyttningskommunen är inte denna överenskommelse tillämplig. Ansökan hanteras då enligt utflyttningskommunens LOV- rutin.

Boende för specifika behov där kommunerna idag köper enstaka platser ingår inte i överenskommelsen. Vid behov av sådana platser får utflyttningskommunen avtala direkt med boendet om köp av plats. Det kan exempelvis handla om personer med frontallobsdemens, psykisk sjukdom eller yngre somatiskt sjuka.

5. Ersättningar och avgifter

Utflyttningskommunen ersätter inflyttningskommunens kostnad för plats enligt samma villkor som inflyttningskommunen ersätter boendet genom sina avtal eller intern ersättning.

Utflyttningskommunen har det fortsatta myndighetsansvaret och debiterar den enskilde avgift enligt utflyttningskommunens regler.

Om inflyttningskommunen tillämpar nivågraderad ersättning gör utflyttningskommunen nivåbedömning i samråd med inflyttningskommunen, så att bedömningen blir gjord enligt inflyttningskommunens regler.

6. Ansvarsfrågor

Inflyttningskommunen ansvarar för krav och villkor för kvalitet och innehåll i boendet i samband med upphandling eller på annat sätt.

Inflyttningskommunen ansvarar för verksamhetsuppföljning/tillsyn av boendet.

Utflyttningskommunen ansvarar för myndighetsutövning och följer upp det individuella beslutet för den person som flyttat.

Inflyttningskommunen utser ansvarig MAS.

Inflyttningskommunen har ansvar för avvikelshanteringen enligt gällande lagar och föreskrifter.

Inflyttningskommunen ska informera utflyttningskommunen om avvikelser som gäller en person som utflyttningskommunen har myndighetsansvar för.

Utflyttningskommunen ansvarar för färdtjänstutredningar och riksfärdtjänst.

7. Kontaktperson

Varje kommun/stadsdel i Stockholms stad utser en kontaktperson för överenskommelsen som är särskilt insatt i överenskommelsen och kan råda och informera berörda handläggare och chefer.

Kontaktpersonen tar emot information kring överenskommelsen och ansvarar för att sammanställa uppföljning av överenskommelsen. Se punkt 9.

8. Giltighetstid

Denna överenskommelse börjar gälla den 1 januari 2018 och gäller till dess att överenskommelsen sägs upp eller omförhandlas.

Kommunens beslut om antagande är att likställas med undertecknande av överenskommelsen. Protokollsutdrag skickas till KSL.

Uppsägningstiden är på sex månader från att uppsägning inkommit. Uppsägning av överenskommelsen görs skriftligt till KSL som snarast meddelar övriga kommuner.

9. Uppföljning av överenskommelsen

Erfarenheter från överenskommelsen följs upp en gång per år av KSL i samarbete med kommunerna.

Kommunerna ska framförallt lämna uppgifter om:

- Antalet ansökningar som kommer till kommunen från länets övriga kommuner både enligt överenskommelsen och enligt SoL 2 a kap 8 §.
- Från vilka kommuner ansökningarna inkommit
- Hur många platser som förmedlats
- Hur många beslut som fattats enligt överenskommelsen

§ 63 Remissyttrande – Förslag till överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län

Sammanfattning av ärendet

Styrelsen för kommunerna i Stockholms län (KSL) har sänt ut en remiss gällande förslag till ny länsöverenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende i Stockholms län. Överenskommelsen föreslås träda i kraft den 1 januari 2018. KSL önskar få svar senast 31 augusti 2017.

Förslaget innebär ett förändrat ansvarsförhållande mellan kommunerna i de fall då en enskild söker enligt 2a kap. 8§ SoL om plats i särskilt boende i en annan kommun. Enligt lagstiftningen är det den kommun dit den enskilde önskar flytta (inflyttningskommunen) som tar emot en ansökan, fattar beslut och ansvarar för insatsen på samma sätt som om personen vore bosatt i kommunen. Förslaget till överenskommelse innebär ett avsteg från ansvarsfördelningen i SoL. Det innebär att den enskilde istället ska göra ansökan i den nuvarande bosättningskommun (utflyttningskommunen) som fattar beslut, ansvarar för insatsen samt behåller ett långsiktigt ansvar för både kostnader och myndighetsutövning så länge den enskilde har behov av insatsen.

Enligt KSL är syftet med överenskommelsen att underlätta för äldre att flytta inom länet, minska den ekonomiska risken för kommunerna att starta nya boenden, öka mångfalden av boenden i länet, samt minska konkurrensen mellan kommunerna om platsbrist uppstår.

I remissen ombeds kommunerna ta ställning till behovet av en överenskommelse gällande flytt till särskilt boende mellan kommunerna, samt ta ställning till det aktuella förslaget om bibehållet kostnadsansvar. I remissen uppmanas kommunerna att även kommentera den egna kommunens behov och strategi för utbyggnad av särskilt boende.

Kontorets bedömning är att det i nuläget under nuvarande förutsättningar inte finns ett behov av en sådan överenskommelse. Södertälje anser att dagens samverkan, där kommunerna är varandra behjälpliga med utredningar fungerar väl.

Kontoret har utformat ett förslag till yttrande som svar på KSL:s frågeställningar och föreslår nämnden och kommunstyrelsen att godkänna yttrandet som svar till KSL.

SÖDERTÄLJE KOMMUN Kommunstyrelsen	
2017 -09- 06	
Dnr	Rnr

Justerandes signum 	Anslagsdatum	Utdragsbestyrkande
---	--------------	--------------------

Beslutsunderlag

Social- och Omsorgskontorets tjänsteskrivelse daterad 2017-07-28

Social- och omsorgskontorets yttrande daterad 2017-07-28

Remiss KSL daterad 2017-05-10

Yrkanden

Mariusz Kawecki (SD) deltar ej i beslutet

Äldreomsorgsnämndens beslut

Att nämnden och kommunstyrelsen godkänner kontorets förslag till yttrande gällande överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län.

Mariusz Kawecki (SD) deltar ej i beslutet

Beslutet skickas till

Akten

Kommunförbundet Stockholms län

Justerandes signum 	Anslagsdatum	Utdragsbestyrkande
---	--------------	--------------------

REMISS

20180620

KS

Diarienummer

KS 18/260

Till

Äldreomsorgsnämnden

Från

STORSTHLM

För yttrande senast

26 november 2018

Innehåll

**Rekommendation från STORSTHLM
Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning
till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län**

Kommentar

Rekommendation från STORSTHLM. Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län. Bereds av social- och omsorgskontoret inför KS 14/12 -18. Handlingarna skall vara Stadskansliet tillhanda senast **26 november 2018**. Ärendet bör ha passerat äldreomsorgsnämnden innan KS.

SÖDERTÄLJE KOMMUN	
Social och Omsorgskontoret	
2018-03-20	
ÄON	
18/057	11263

Nämnder med ansvar för särskilda boenden för äldre

Storsthlm's strategiska nätverk Kommunal ekonomi

Kommunstyrelser Social och Omsorgsmyndighet

SÖDERTÄLJE KOMMUN	
2018-06-20 AON	
Dnr 18/057	11262

Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län

Rekommendation

Storsthlm's styrelse beslutade på sammanträde den 13 juni 2018 att rekommendera kommunerna i länet att anta överenskommelsen om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län.

Ärendebeskrivning

Storsthlm's styrelse har gett i uppdrag till kansliet att ta fram en överenskommelse för att underlätta flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i länet genom att **utflyttningskommunen** behåller det långsiktiga **ansvaret**. Tidigare fanns en liknande överenskommelse i länet om bibehållet ansvar **förursprungskommunen** vid flytt till särskilt boende i annan kommun. Överenskommelsen upphörde att gälla i samtliga kommuner i länet vid årsskiftet 2013/2014.

2016 bodde nästan 16 000 personer över 65 år på SÄBO i Stockholms län. I en enkät från Storsthlm framkom att år 2015 var det närmare 400 personer som sökte plats på ett SÄBO från en kommun i länet till en annan av länets kommuner. Det är svårt för kommunerna att planera för och budgetera. Detta gör att det finns ett behov av en utökad samverkan mellan kommunerna i denna fråga.

En arbetsgrupp har tagit fram ett förslag till en överenskommelse som har varit ute på remiss i kommunerna. Resultatet av inkomna svar visade att en del kommuner var i huvudsak positiva till en överenskommelse, medan andra var i huvudsak negativa. Flera kommuner kom också in med synpunkter och förslag på revideringar. Utifrån detta beslutade Storsthlm's styrelse att efter att synpunkter bearbetats in kan de kommuner som önskar teckna en överenskommelse och övriga kommuner ska ges **möjlighet** att ansluta vid senare tillfälle.

Storsthlm har efter detta haft dialogmöte med kommunerna och gjort förtydliganden och förändringar i överenskommelsen.

Innehåll och målgrupp

Målgruppen för **överenskommelsen** är personer som bor i en kommun i länet (i ordinärt boende eller i särskilt boende) och vill ansöka om plats i särskilt boende i en annan av länets kommuner. Syftet med överenskommelsen är framförallt att **underlätta flyttning** mellan kommunerna i Stockholms län för personer i behov av särskilt boende och för att kommunerna ska kunna möta behov av boendeplatser och minska den ekonomiska risken för kommunerna att starta nya boenden.

Socialtjänstlagen ger den enskilde rätt att ansöka om särskilt boende till annan kommun enligt 2a kap. 8 § SoL. Det innebär att den kommun som får ansökan utreder, fattar beslut och ansvarar för insatsen. Den föreslagna nya överenskommelsen innebär ett komplement till ansvarsfördelningen enligt SoL. Det är utflyttningskommunen som

fattar biståndsbeslut, samt behåller ett långsiktigt ansvar både för kostnad och myndighetsutövning så länge den enskilde har behov av insatsen.

Inflyttningskommunen förmedlar sedan plats på samma villkor som om den sökande var kommuninvånare, dvs platser som förmedlas till sökande från **utflyttningskommunen** är de som drivs i inflyttningskommunens egen regi eller som inflyttningskommunen upphandlat enligt lagen om valfrihetsystem (LOV) eller lagen om offentlig upphandling (LOU).

I socialtjänstlagen finns en möjlighet att begära överflyttning av ansvaret enligt socialtjänstlagen (2 kap. 10 a §) från utflyttningskommunen till inflyttningskommunen om den enskilde till exempel väljer att folkbokföra sig i den nya **inflyttningskommunen**. Med denna överenskommelse skulle denna möjlighet avtalas bort.

Dialog och förankring

Diskussioner om **överenskommelsen** har vid flera tillfällen förts på möten med det strategiska nätverket för socialtjänst och med de strategiska nätverken med kommundirektörer och kommunstyrelseordföranden.

I maj 2017 skickade Storsthlm styrelse ut förslaget till **överenskommelse** på remiss till kommunstyrelserna i alla länets kommuner. Resultatet av inkomna svar visade att det var 14 kommuner som var i huvudsak positiva till en **överenskommelse**, 10 kommuner var i huvudsak negativa och en kommun hade inte tagit ställning. Flera kommuner hade också i remissvaren inkommit med synpunkter och förslag på revideringar av överenskommelsen.

Utifrån att Storsthlm styrelse i december 2017 beslutat att de synpunkter som inkommit i remissvaren skulle arbetas in i överenskommelsen bjöd Storsthlm in alla kommuner till en dialog om överenskommelsen den 1 februari 2018. På mötet fördes diskussioner om hur förslagen som inkommit vid remissrundan skulle kunna arbetas in i överenskommelsen. Efter dialogen har ett nytt förslag till överenskommelse tagits fram.

Ärendegång

Rekommendationen adresseras till kommunstyrelserna enligt den rutin som gäller vid beslut i Storsthlm styrelse. Kommunerna fattar beslut enligt gällande delegationsordning.

Kommunerna ombeds meddela sina ställningstaganden genom att sända in protokollsutdrag eller annan beslutshandling till Storsthlm.

Beslut om antagande av överenskommelse är att likställas med undertecknande.
Överenskommelsen börjar gälla den 1 januari 2019.

Svarsperiod

Storsthlm önskar få kommunernas ställningstaganden senast den **31 december** med e-post till registrator@storsthlm.se

Frågor och information

Frågor med anledning av detta besvaras av verksamhetschef Åsa Danielsson, asa.danielsson@storsthlm.se

Med vänlig hälsning

Mats Gerdau
Ordförande, Storsthlm

Madeleine Sjöstrand
Direktör, Storsthlm

Bilaga

Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län

Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län

1. Inledning

1.1 Sammanfattning av överenskommelsen

Personer i behov av särskilt boende med heldygnsomsorg har rätt att ansöka om plats i annan kommun enligt 2a kap. 8 § socialtjänstlagen (SoL). Kommunen dit personen önskar flytta utreder ansökan och fattar beslut.

Denna överenskommelse innebär ett alternativ till ansökan enligt SoL. När en person ansöker om plats i annan kommun som ingår i överenskommelsen, fattar utflyttningsskommunen beslut och behåller ansvaret så länge den enskilde behöver insatsen. Kommunerna förbinder sig att, vid flyttning enligt överenskommelsen, inte begära överflyttning av ansvaret från utflyttningsskommunen till inflyttningsskommunen enligt 2a kap 10 § SoL.

De personer som söker plats i särskilt boende med heldygnsomsorg i annan kommun som ingår i överenskommelsen ska informeras om båda sökvägarna, men kommunerna ska verka för att flyttningar sker enligt överenskommelsen. Den enskilde erbjuds samma kvalitet i handläggning och insats vid ansökan enligt överenskommelsen, som vid en ansökan enligt 2 a kap 8 § SoL. Samverkan mellan kommunerna ska fungera så väl att ansökan genom överenskommelsen blir det alternativ som sökande i de allra flesta fall väljer

1.2 Parter

Parter i denna överenskommelse är de kommuner i Stockholms län, som väljer att ingå överenskommelsen. Övriga kommuner har möjlighet att ansluta sig senare.

1.3 Målgrupp

Målgruppen är personer som bor i en kommun som ingår i överenskommelsen (i ordinärt boende eller i särskilt boende) och vill ansöka om plats i särskilt boende med heldygnsomsorg i en annan kommun som ingår i överenskommelsen.

1.4 Bakgrund

Antalet äldre personer i Stockholmsregionen ökar, och därmed ökar behoven av särskilt boende. Närmare 400 personer sökte 2015 plats på särskilt boende med heldygnsomsorg från en kommun i länet till en annan av länets kommuner. Det är svårt för kommunerna att planera för och budgetera för inflyttande. Detta gör att det finns ett behov av en utökad samverkan mellan kommunerna i denna fråga.

1.5 Syfte

Syfte med överenskommelsen är att;

- underlätta flyttning mellan kommunerna som ingått överenskommelsen för personer i behov av särskilt boende.
- kommunerna ska bättre kunna möta behov av boendeplatser.
- öka mångfalden av boenden i kommunerna.
- bidra till att platserna används rationellt.
- minska den ekonomiska risken för kommunerna att starta nya boenden.
- minska konkurrensen mellan kommunerna om platsbrist uppstår i regionen.
- förenkla för den sökande att ansöka till en annan kommun i länet.

1.6 Definitioner

Utflyttningskommun – den kommun där personen är bosatt när hen gör sin ansökan om särskilt boende i annan kommun och är bosatt fram till flytten.

Inflyttningskommun – den kommun dit personen ansöker om att flytta eller har flyttat.

Särskilt boende– boende (enligt 5 kap. 5 § 2 st SoL) som är bemannat dygnet runt.

2. Överenskommelsens grundförutsättningar

Socialtjänstlagen ger den enskilde rätt att ansöka om särskilt boende med heldygnsomsorg i annan kommun enligt 2a kap. 8 §. Det innebär att den kommun som får ansökan utreder, fattar beslut och ansvarar för insatsen. Denna överenskommelse innebär ett alternativ till ansvarsfördelningen enligt SoL.

Överenskommelsen innebär att utflyttningskommunen fattar biståndsbeslut, samt behåller ett långsiktigt ansvar både för kostnad och myndighetsutövning så länge den enskilde har behov av insatsen.

Kommunerna ska verka för att flyttning sker enligt överenskommelsen.

Kommunerna förbinder sig att avstå från att begära överflyttning av ansvaret från utflyttningskommun till inflyttningskommun enligt 2a kap 10 § SoL så länge den enskilde, som fått beslut enligt överenskommelsen, behöver insatsen. Detta gäller oavsett folkbokföring.

Om överenskommelsen skulle sägas upp av någon part kvarstår ansvaret för individbeslut fattade enligt överenskommelsen så länge den enskilde behöver insatsen.

Anpassningar av kommunernas handlägningsrutiner, riktlinjer, verksamhetssystem samt avtal med leverantörer/boenden kan behöva göras för att överenskommelsen ska fungera på det sätt som avses.

Inflyttningskommunen får inte neka att samverka enligt överenskommelsen om utflyttningskommunen så önskar, vilket gäller alla platser, enligt 4.1 oavsett om platsen drivs i egen regi eller av privat vårdgivare. Överenskommelsen innebär inget hinder för en kommun att direktupphandla enstaka plats hos privat vårdgivare i annan kommun.

3. Processen

3.1 Ansökan och handläggning

När det blir aktuellt för en person att ansöka om särskilt boende har personen oftast pågående insatser från kommunen och har därigenom redan kontakt med en handläggare. Det är oftast med handläggaren i utflyttningskommunen som frågan om flyttning först tas upp. Om sökande har önskemål om plats i annan kommun, som ingår i överenskommelsen, informerar handläggaren om de båda sökvägarna och syftet med överenskommelsen. För att underlätta och likställa informationen till de sökande används ett gemensamt informationsblad, som utformas av Storsthlm.

Samverkan mellan kommunerna kring myndighetsutövning och förmedling av plats ska fungera så väl att det blir ett attraktivt val för de sökande.

Ansökan om särskilt boende utreds på sedvanligt sätt och beslut fattas enligt utflyttningskommunens rutiner. Om beslutet blir att bifalla ansökan tar handläggaren kontakt med inflyttningskommunen. Ansökan och beslut skickas till inflyttningskommunen med begäran om plats. Kommunernas kontaktpersoner (se punkt 10) är vid behov behjälpliga med kontakter och informerar om rutiner, som kan skilja sig mellan kommunerna

Om den sökande gör sin ansökan direkt till inflyttningskommunen, utan föregående information från utflyttningskommunen handläggs det enligt följande: Handläggaren i inflyttningskommunen informerar på samma sätt som ovan om de båda sökvägarna och syftet med överenskommelsen, och använder det gemensamma informationsbladet. Det kan leda till att ansökan dras tillbaka från inflyttningskommunen och istället görs hos utflyttningskommunen, eller att ansökan kvarstår till inflyttningskommunen. I det sistnämnda fallet utreder och beslutar inflyttningskommunen på det sätt man handlägger en ansökan enligt SoL 2a kap 8 §.

3.2 Folkbokföring

Den sökande bör vara fortsatt folkbokförd i utflyttningskommunen. Därigenom kommer utflyttningskommunen, som har det fortsatta ansvaret, att uppbära skatt och statsbidrag. Det är i enlighet med folkbokföringslagen att kvarstå folkbokförd i utflyttningskommunen under dessa förhållanden. Om sökande kommer att sakna adress i utflyttningskommunen anses personen bosatt endast i kommunen.

Sökande informeras om skälen för fortsatt folkbokföring i utflyttningskommunen. Detta ingår också i informationsbladet, som nämns i 3.1.

Överenskommelsen gäller dock oavsett folkbokföring.

3.3 Förmedlande av plats

Inflyttningskommunen förmedlar plats på samma villkor som vid en ansökan till kommunen enligt 2a kap 8 § SoL, dvs på motsvarande sätt som om sökande vore kommuninvånare.

Plats förmedlas enligt inflyttningskommunens rutiner. Om inflyttningskommunen tillämpar valfrihet enligt LOV i särskilt boende gäller valfriheten på samma sätt för den enskilde när plats har begärts enligt överenskommelsen som för ansökningar från kommuninnevånare. Vilka platser som omfattas – se punkt 4.1.

När plats har erbjudits och accepterats av den sökande skriver utflyttnings- och inflyttningskommunen ett individavtal. I individavtalet ska framgå kostnad för platsen samt vad som gäller ansvarsfördelning mellan kommunerna. Förslag till mall för individavtal tas fram av Storsthlm.

3.4 Verkställighet

Utflyttningskommunen ansvarar för alla insatser, som den sökande behöver, fram till flyttningen. Om det blir väntetid tills plats kan förmedlas i inflyttningskommunen kan sökande vänta i sitt ordinära boende, med insatser där, eller erbjudas plats i särskilt boende i utflyttningskommunen under väntetiden.

Utflyttningskommunen, som fattat biståndsbeslutet, rapporterar i förekommande fall ej verkställt beslut till Inspektionen för vård och omsorg, IVO. Om sökande avstår från plats i utflyttningskommunen under väntetiden kommer det inte att medföra sanktionsavgift i de fall verkställigheten tar mer än 3 månader.

Om det framkommer behov att mer detaljerat klargöra och förtydliga handläggningsrutinerna får kommunernas kontaktpersoner (se punkt 9) tillsammans arbeta fram till sådana förtydliganden.

4 Platser i särskilt boende

4.1 Platser som omfattas

Avtalet omfattar alla särskilda boenden enligt 5 kap.5 § st SoL oavsett vad respektive avtalspart själva valt att benämna dessa, såvida inte annat är särskilt föreskrivet i detta avtal.

Platser på särskilda boenden som förmedlas till sökande enligt överenskommelsen är de som drivs i inflyttningsskommunens egen regi eller som inflyttningsskommunen har upphandlat enligt lagen om valfrihetsystem (LOV) eller lagen om offentlig upphandling (LOU). Profilboenden för t ex språk, religion, kultur omfattas av överenskommelsen om de är upphandlade enligt LOV eller LOU eller drivs i egen regi av inflyttningsskommunen. I samtliga fall gäller det platser belägna i inflyttningsskommunen

En ansökan om flyttning till en kommun där utflyttningsskommunen har LOV-platser hanteras som huvudregel enligt utflyttningsskommunens LOV-rutin. Om utflyttningsskommunens LOV-platser i den sökta kommunen är få eller koncentrerade till enstaka boenden kan utflyttningsskommunen välja att istället använda överenskommelsen.

4.2 Platser som inte omfattas

Boende för specifika behov där kommunerna idag köper enstaka platser ingår inte i överenskommelsen. Vid behov av sådana platser får utflyttningsskommunen avtala direkt med boendet om köp av plats. Det kan exempelvis handla om personer med frontallobsdemens, psykisk sjukdom eller yngre somatiskt sjuka.

5. Ersättningar och avgifter

Utflyttningsskommunen ersätter inflyttningsskommunens kostnad för plats enligt samma villkor som inflyttningsskommunen ersätter boendet genom sina avtal eller intern ersättning.

Om inflyttningsskommunen tillämpar nivågraderad ersättning gör utflyttningsskommunen nivåbedömning i samråd med inflyttningsskommunen, så att bedömningen blir gjord enligt inflyttningsskommunens regler. Inflyttningsskommunens kontaktperson (punkt 10) är behjälplig vid behov.

Utflyttningsskommunen har det fortsatta myndighetsansvaret och debiterar den enskilde avgift enligt utflyttningsskommunens regler.

6. Ansvarsfrågor

Inflyttningsskommunen ansvarar för

- Att fastställa krav och villkor för kvalitet och innehåll i boendet i samband med upphandling eller på annat sätt. Utflyttningsskommunen får på begäran ta del av dessa.
- Verksamhetsuppföljning/tillsyn av boendet Utflyttningsskommunen får på begäran ta del av dessa. Detta kan regleras närmare i individavtalet.(punkt 3.3).
- Medicinskt ansvarig sköterska, MAS, i enlighet med kommunens avtal med utförare.
- Avvikelsehantering enligt lagar och föreskrifter.

- Att snarast informera utflyttningskommunen om en avvikelse gäller en person som utflyttningskommunen har myndighetsansvar för.

Utflyttningskommunen har ansvar för;

- Myndighetsutövning och uppföljning av det individuella beslutet för den person som flyttat.
- Kostnaden för insatsen.

Folkbokföringskommunen (oftast utflyttningskommunen) har ansvar för;

- Utredning av färdtjänst (oftast är det klart före flyttningen).
- Handläggning och beslut om riksfärdtjänst.
- Handläggning och tillsyn av god man och förvaltare (oftast finns företrädare utsedd före flyttning).
- Mottagare av kallelse till vårdplanering/samverkan vid utskrivning från slutenvård. Vårdplanering/samverkan sker främst mellan slutenvård och det särskilda boendet. Om det finns behov av samverkan med myndigheten är det utflyttningskommunens handläggare som har ansvaret och kallelse förmedlas till denne.

7. Kontaktpersoner

Varje kommun/stadsdel i Stockholms stad utser en kontaktperson för överenskommelsen som är särskilt insatt i överenskommelsen och kan råda och informera berörda handläggare och chefer.

Kontaktpersonerna har en mycket viktig roll som innefattar:

- Att verka för att syftet med överenskommelsen implementeras i det praktiska arbetet.
- Att återkommande vid behov informera om överenskommelsen till biståndshandläggare, boendesamordnare, och liknande funktioner, myndighetschefer och chefer för boenden i den egna kommunen.
- Att bistå med kontakter och samverkan då kommunen berörs av inflyttning/utflyttning.
- Att vid behov underlätta samverkan mellan inflyttnings- och utflyttningskommun kring tillsyn och uppföljning av boenden.
- Att samverka med alla övriga kontaktpersoner kring handlägningsrutiner, tolkning av överenskommelsen m.m. I detta ingår att lösa frågor och oklarheter mellan kommunerna kring rutiner och arbetsätt och tolkning av överenskommelsen.
- Att föra oenigheter vidare i enlighet med punkt 8.
- Att sammanställa uppgifter för uppföljning av överenskommelsen, i enlighet med punkt 10.

8. Oenighet om tolkning av överenskommelsen

Oenighet om tolkning av överenskommelsen löses i första hand genom samråd mellan de berörda kommunernas kontaktpersoner.

Om dessa inte kan lösa frågan behandlas den i samråd mellan flera kommuners kontaktpersoner. Storsthlm bistår kontaktpersonerna med tolkning av överenskommelsen.

Svårigheter eller oklarheter som kontaktpersonerna inte kan lösa eller som skapar återkommande svårigheter i tillämpningen av överenskommelsen förs till Storsthlm's arbetsutskott för tolkning och ställningstagande till eventuellt behov av att förtydliga överenskommelsen.

9. Giltighetstid anslutning och uppsägning

Denna överenskommelse börjar gälla den 1 juli- 2019 och gäller till dess att överenskommelsen sägs upp eller omförhandlas.

Kommunens beslut om antagande är att likställas med undertecknande av överenskommelsen. Protokollsutdrag skickas till Storsthlm.

Uppsägningstiden är på sex månader från att uppsägning inkommit. Uppsägning av överenskommelsen görs skriftligt till Storsthlm som snarast meddelar övriga kommuner.

För en kommun, som inte har ingått överenskommelsen från början och önskar ansluta sig till överenskommelsen är anslutningstiden sex månader från att kommunen fattat beslut.

10. Regelbunden uppföljning av överenskommelsen

Erfarenheter från överenskommelsen följs upp en gång per halvår av Storsthlm i samarbete med kommunerna.

Kommunerna ska främst lämna uppgifter om:

- Antal ansökningar som kommit till kommunen från övriga kommuner som ingår i överenskommelsen. Det gäller ansökningar som gjorts både enligt överenskommelsen och enligt SoL 2 a kap. 8 §.
- Från vilka kommuner ansökningarna inkommit.
- Hur många platser som förmedlats enligt överenskommelsen.
- Hur många som väntar på plats med beslut enligt överenskommelsen.
- Hur många beslut som fattats enligt överenskommelsen dvs flyttning till annan kommun.
- Antal ansökningar från kommuner i länet, som inte ingår i överenskommelsen. Detta blir ett underlag för att bedöma överenskommelsens effekter.
- Vilka svårigheter, som framkommit i tolkning, samverkan och rutiner kring överenskommelsen.